

Dosarul nr. 3ra-1009/18

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Central (jud: N. Costăș)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud: A. Corcenco, D. Corolevschi, D. Stănilă)

ÎNCHEIERE

5 septembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru
Nicolae Craiu
Mariana Pitic

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de Biroul Vamal Nord,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Avicola” împotriva Biroului Vamal Nord cu privire la contestarea actelor administrative,

împotriva deciziei din 03 aprilie 2018 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost admis apelul declarat de Biroul Vamal Nord, a fost casată hotărârea din 01 decembrie 2017 a Judecătoriei Bălți, sediul Central și a fost emisă o nouă hotărâre,

c o n s t a t ă :

La data de 07 august 2017 reclamanta SA „Avicola” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Biroului Vamal Nord cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la data de 23 iunie 2017 de către organul de control a fost întocmit procesul-verbal de reverificare a declarației vamale nr. 17.03, prin care s-a stabilit că SA „Avicola” a indicat incorect poziția tarifară 8436 91 000 „Părți pentru utilaj”. Deci, în urma reverificării declarațiilor vamale de import, organul de control vamal a calculat taxa vamală de import în mărime de 5%, ceea ce constituie 159873 de lei 38 bani și respectiv, taxa vamală de import în mărime de 5% ce constituie 3834 de lei 25 bani. Ulterior, la data de 03 iulie 2017 în adresa SA „Avicola” a fost expediată decizia de regularizare nr. 144 din 30 iunie 2017.

A menționat că, nu este de acord cu decizia de regularizare nr. 144 din 30 iunie 2017, deoarece colaboratorii vamali, din inițiativă proprie, au schimbat poziția tarifară, fapt ce contravine atât legislației naționale, cât și celei internaționale. Astfel, art. 3 alin.

(1) pct. i) al Convenției internaționale cu privire la sistemul armonizat de descriere și codificare a măsurilor din 14 iunie 1983, la care Republica Moldova este parte, prevede de a utiliza toate pozițiile tarifare, cât și codurile numerice fără careva adăugiri sau modificări. Totodată, conform pct. 3 din Nomenclatura combinată a mărfurilor aprobată prin Legea nr. 172 din 25 iulie 2014, în cazul în care există posibilitatea de a clasifica o marfă la două sau mai multe poziții, clasificarea mărfurilor respective se realizează după cum urmează: se va da preferință poziției de marfă care conține cea mai concretă descriere a mărfii, și nu pozițiilor cu o descriere generală. Așadar, Nomenclatura combinată a mărfii indică asupra poziției tarifare 8436 91 000 „Părți de echipament pentru avicultură sau incubatoare și echipamente de încălzire”. Conform poziției tarifare indicate, SA „Avicola” a importat în perioada 11-12 octombrie 2015, utilaj necesar pentru activitatea sa.

A specificat că, în cadrul reverificării declarațiilor vamale, colaboratorului vamal i-au fost prezentate actele necesare în scopul confirmării corectitudinii determinării poziției tarifare. Prin urmare, a fost prezentată oferta comercială întocmită de vânzător „Kaf-San” din care rezultă clar componența utilajului: hrănire automată; colectarea automată pentru ouă; sistem automat de îngreșare și sistem automat de ventilare.

A notat că, a procurat părți ale sistemului de ventilare pentru avicultură, dar nu unul întreg. Aceste părți sunt atribuite la poziția tarifară: 8436 91 000. În urma ofertei comerciale a fost încheiat contractul nr. 07-15 din 30 iulie 2015, iar codul vamal atribuit conform legislației în vigoare fiind 8436 91 000. Anume acest cod figurează în următoarele acte: „Comercial invoice” nr. 19215 din 06 octombrie 2015 eliberat de „Kaf-San”, „Упакованный лист” din 06 octombrie 2015 eliberat de „Kaf-San”, unde este expres indicat că elementele din lista menționată sunt părți ale utilajului pentru avicultură, declarația primară, declarația privind valoarea în vamă a mărfurilor.

A accentuat că, corect a indicat poziția tarifară 8436 91 000, care conține descrierea concretă a mărfii „Echipamente pentru avicultură sau incubator și echipamente de încălzire”, însă colaboratorii vamali greșit au poziționat marfa la poziția tarifară 8436 29 000, care conține descriere generală „Altele”. De altfel, colaboratorii vamali eronat au indicat art. 103 pct. 27¹ Cod Fiscal, ca temei care nu prevede beneficierea de facilități fiscale și vamale la importul mărfurilor potrivit poziției tarifare 8436 91 000, deoarece anume acest temei menționează expres scutiri de TVA. Deci, lipsește temeiul de drept în baza căruia a apărut necesitatea reverificării. Totodată, colaboratorii vamali nu le-a prezentat o delegație, un ordin de dispoziție sau acte de ordin intern, care să indice asupra împuternicirilor de efectuare a unei astfel de reverificări și a motivele necesității petrecerii reverificării în cauză. La utilajul menționat nu a fost petrecută nici o examinare de vreun specialist autorizat în domeniul utilajului pentru avicultură și nici nu a fost petrecută vre-o expertiză în domeniu, care să confirme că producătorul greșit ar fi indicat codul mărfii de 8436 91 000.

A solicitat anularea deciziei de regularizare nr. 144 din 30 iunie 2017.

La data de 21 august 2017 reclamanta SA „Avicola” a depus cerere de concretizare a cerințelor, prin care a solicitat și anularea procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr. 17.03 din 23 iunie 2017.

Prin hotărârea din 01 decembrie 2017 a Judecătorei Bălți, sediul Central, a fost admisă acțiunea SA „Avicola” și a fost anulată decizia de regularizare nr. 144 din 30 iunie 2017 și procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr. 17.03 din 23 iunie 2017.

Prin decizia din 03 aprilie 2018 a Curții de Apel Bălți, a fost admis apelul declarat de Biroul Vamal Nord, a fost casată hotărârea din 01 decembrie 2017 a Judecătorei Bălți, sediul Central și a fost emisă o nouă hotărâre prin care a fost admisă parțial acțiunea depusă de SA „Avicola” și a fost anulată decizia de regularizare nr. 144 din 30 iunie 2017 și procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr. 17.03 din 23 iunie 2017, emise de Biroul Vamal Nord, în privința SA „Avicola”, în partea declarațiilor vamale nr. 9022 I 9277, nr. 9022 I 9278 și nr. 9022 I 9279 din 12 octombrie 2015. În rest, decizia de regularizare nr. 144 din 30 iunie 2017 și procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr. 17.03 din 23 iunie 2017, în partea declarației vamale nr. 9022 I 10452 din 20.11.2015, a fost menținută.

Instanța de apel și-a motivat concluzia prin faptul că, SA „Avicola” corect a încadrat echipamentului importat pentru avicultură sub formă de cuști pentru găini ouătoare, la poziția tarifară 8436, cu subpoziția 9100 – „Părți”, adică părți ale mașinilor și utilajelor pentru avicultură. Prin urmare, indiferent de subpoziția tarifară: 91 000 sau 29 000 ale aceleiași poziții tarifare cu nr. 8436, SA „Avicola” beneficiază de scutiri de TVA în baza art. 103 alin. (1) pct. 27¹ Cod fiscal.

Totodată, taxa vamală la importul de mărfuri conform poziției tarifare 8436 29000 este de 5%, iar pentru poziția tarifară 8436 91000 – de 0%. Respectiv, organul vamal neîntemeiat a perfectat pe numele SA „Avicola” decizia de regularizare nr. 144 din 30 iunie 2017, întrucât SA „Avicola” a beneficiat de scutiri atât a taxelor vamale, cât și de TVA, în condițiile în care a importat părți din utilajul avicol încadrat la poziția tarifară 8436 91000, cu taxe vamale de 0% și cu scutiri de la TVA.

De asemenea, instanța de apel a menționat că în urma analizei documentelor anexate la declarația vamală nr. 9022 I 10456 din 20 noiembrie 2015 rezultă că aceasta a importat Pompa ATV 6-10-185 – ca utilaj avicol, în condițiile de livrare DDU Bălți cu valoare factuală de 420 de dolari USD (f.d. 55, 57, 50 vol. II), pe când conform facturii de prestare a serviciilor de logistică din 11 noiembrie 2015 (f.d. 58 vol. II) se atestă cheltuieli de transport prestate de compania logistică „Iznac Lojistik”, în condiții de livrare EZX-Izmir, costul cărora este de 500 Euro. Prin urmare, SA „Avicola” la importul mărfii (a pompei) conform declarației vamale nr. 9022 I 10456 din 20 noiembrie 2015, a diminuat valoarea în vamă, beneficiind de scutirea drepturilor de import.

Așadar, organul vamal întemeiat a perfectat pe numele SA „Avicola” decizia de regularizare nr. 144 din 30 iunie 2017 și corect i-a stabilit plata obligațiilor vamale depistate în cadrul controlului ulterior, reținând în acest sens, diminuarea valorii în vamă prin declararea necorespunzătoare a cheltuielilor de transport la importul Pompei ATV 6-10-185.

În concluzie, instanța de apel a considerat necesar a anula decizia de regularizare și procesul-verbal nr. 17.03 de reverificare a declarațiilor vamale, în partea declarațiilor

vamale nr. 9022 I 9277; 9022 I 9278 și 9022 I 9279 din 12 octombrie 2015. În rest, decizia de regularizare și procesul-verbal nr. 17.03 de reverificare a declarațiilor vamale, în partea declarației vamale nr. 9022 I 10452 din 20 noiembrie 2015, este legală și întemeiată.

La data de 04 iunie 2018, prin intermediul oficiului poștal, Biroul Vamal Nord a declarat recurs împotriva deciziei din 03 aprilie 2018 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel în partea anulării deciziei de regularizare nr. 144 din 30 iunie 2017 și procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr. 17.03 din 23 iunie 2017, referitor la declarațiilor vamale nr. 9022 I 9277, nr. 9022 I 9278 și nr. 9022 I 9279 din 12 octombrie 2015, pronunțând o nouă hotărâre de respingere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, colaboratorul vamal al secției de control, în timpul reverificării declarațiilor vamale nr. 9022 I 9277, nr. 9022 I 9278 și nr. 9022 I 9279 din 12 octombrie 2015 și analizării documentele anexate la declarațiile vamale și documentele contabile ale agentului economic, a constatat că poziția tarifară 8436 9100, este indicată incorect și utilajul importat nu poate fi considerat și poziționat ca „părți pentru utilaj”, dar este un utilaj în întregime. Faptul dat se evidențiază din conținutul contractului nr. 07-15 din 30 iulie 2015 și anexele acestuia, încheiat între cumpărătorul-importator SA „Avicola” și vânzătorul-exportator „Kaf-San”, în care este indicat că se vinde ca un utilaj în întregime, un set, de producere de ouă de pasăre, precum și din invoice, unde în rubrica 31 a declarațiilor vamale este menționat „Utilaj celular în stare dezasamblată pentru întreținerea păsărilor ouătoare” și la fiecare declarație se indică procentul sau cantitatea din utilajul importat. Astfel, la declarația vamală nr. 9022 I 9277 este indicat 0,332 buc, la declarația vamală nr. 9022 I 9278 este indicat 0,33 buc și la declarația vamală nr. 9022 I 9279 este indicat 0,338 buc. Prin urmare, însumând toate aceste bucăți ($0,332 + 0,33 + 0,338 = 1$) se constată că această marfa importată și declarată reprezintă un utilaj în întregime.

A menționat că, prin oferta producătorului din Turcia – „Kaf-San” din 10 iulie 2015, este indicat că utilajul avicol este compus din cuști pentru găini ouătoare, sistem de hrănire, sistem de colectare pentru ouă, sistem de administrare a îngrășămintelor și sistem de ventilare automată a încăperii, iar acestea fiind importat de către SA „Avicola” prin aceste trei declarații vamale. Deci, din toate documentele se evidențiază că SA „Avicola” prin aceste trei declarații vamale nr. 9022 I 9277, nr. 9022 I 9278 și nr. 9022 I 9279 din 12 octombrie 2015 a importat întreg setul de utilaj avicol, compus din cuști și toate sistemele pentru creșterea păsărilor ouătoare, care ulterior a fost asamblat și dat în exploatare.

A specificat că, din evidența contabilă se accentuează că SA „Avicola” inițial a înregistrat utilajul importat la contul 121.3 „Imobilizări corporale până la punerea în utilizare” și ulterior, odată cu darea în exploatare a lui, este înregistrat la contul 123.3 „Mașini, utilaje și instalații de transmisie” ca un utilaj în întregime, dar nu ca părți din utilaj, fapt confirmat și din descrierea contabilă „Utilaj pentru găini”, 1 set, în sumă de 3260513 de lei 80 bani, ceea ce constituie valoarea contractuală a utilajului importat.

A notat că, tranzacțiile date au fost analizate și de către departamentul venituri

și control vamal al Serviciului Vamal, unde prin scrisoarea nr. 5748 din 30 noiembrie 2015 a constatat că subpoziția indicată în declarațiile vamale - 8436 9100 este incorectă, dat fiind faptul că această subpoziție cuprinde părți de echipamente pentru avicultură, codul corect fiind 8436 2900 „Mașini și utilaje pentru avicultură, inclusiv incubatoare și clocitoare”.

A relatat că, utilajul importat de către SA „Avicola” fiind ca un set de utilaj în întregime, conform Nomenclaturii combinate a mărfurilor, aprobată prin Legea nr. 172 din 25 iulie 2014, trebuie să fie clasificat la poziția tarifară 8436 2900 „Mașini și utilaje pentru avicultură”, unde se calculează taxă vamală în mărime de 5% din valoarea în vamă, ceea ce constituie 159873 de lei 38 bani.

A relevat că, din descrierea poziției tarifare 8436 se evidențiază că inițial este descris utilajul ca un tot întreg (pozițiile tarifare 843621000, 843629000, 843680100, 843680900) și ulterior, ca părți din utilaj (pozițiile tarifare 843691000, 843699000). Astfel, analizând „utilajul pentru creșterea păsărilor ouătoare” importat de SA „Avicola”, care este utilaj pentru avicultură, cu descrierea pozițiilor tarifare, se constată că utilajul dat nu poate fi clasificat la pozițiile tarifare 843621000 „Incubatoare și clocitoare”, 843680100 „pentru silvicultură”, 843680900 „altele” și nici ca părți de la pozițiile tarifare 843691000 „mașini și utilaje pentru avicultură sau incubatoare și clocitoare”, 843699000 „altele”. Așadar, la poziția tarifară 8436 2900 este clasificat „Mașini și utilaje pentru avicultură” ca utilaj în întregime, iar la poziția tarifară 8436 9100 este clasificat „Mașini și utilaj pentru avicultură” ca părți din acest utilaj.

A indicat că, din conținutul tranzacției, documentelor aferente, contractului nr. 07-15 din 30 iulie 2015, invoice-lui nr. 19215 din 06 octombrie 2015, care este documentul de bază la importul mărfurilor, declarațiilor vamale, cât și din evidența contabilă a SA „Avicola” se evidențiază clar că utilajul importat și prezentat la vămuire simultan de către SA „Avicola” prin 3 declarații vamale, este un set de utilaj în întregime, dar nu părți dintr-un utilaj.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 03 aprilie 2018.

Recurentul a recepționat decizia instanței de apel la data de 16 mai 2018 (f.d 215, vol. II).

Astfel, recursul, declarat la data de 04 iunie 2018, este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de Biroul Vamal Nord nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri

(cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de Biroul Vamal Nord, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul Biroului Vamal Nord ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Biroul Vamal Nord se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tatiana Vieru

judecătorii

Nicolae Craiu

Mariana Pitic